

بسم الله الرحمن الرحيم

سند راہبردی پدافند زیستی جہاد کشاورزی استان کرمانشاہ

مؤلفان:

مهندس قباد صیدی - دکتر خسرو شہبازی - مهندس منصور احمدی - دکتر نادر پرور

انتشارات طاق‌بستان

۱۳۹۶

عنوان و نام پدیدآور:	سند راهبردی پدافند زیستی جهاد کشاورزی استان کرمانشاه/ مولفان قباد صیدی... [و دیگران].
مشخصات نشر:	کرمانشاه: طاق بستان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری:	۸۸ص: جدول، مصور، نقشه.
شابک:	۸۰۰۰ریال: ۲-۴۳۴-۵۱۰-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی:	فیا
یادداشت:	مولفان قباد صیدی، خسرو شهبازی، منصور احمدی، نادر پرور.
موضوع:	سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه
موضوع:	کشاورزی -- ایران -- کرمانشاهان
موضوع:	KermanshahanAgriculture -- Iran --
موضوع:	محصولات کشاورزی -- ایران -- کرمانشاهان
موضوع:	Farm produce -- Iran -- Kermanshahan
	((Province
موضوع:	دفاع غیرنظامی -- ایران -- کرمانشاهان
موضوع:	KermanshahanCivil defense -- Iran --
شناسه افزوده:	صیدی، قباد، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره:	۵D۲۰۶۵/۲/ی۹۵۴۴۱۳۹۶
رده بندی دیویی:	۳۳۸/۱۰۹۵۵۴
شماره کتابشناسی ملی:	۴۷۳۶۳۷۹

انتشارات طاق بوستان

- عنوان: سند راهبردی پدافند زیستی جزا
- مولفان: قباد صیدی - دکتر خسرو شهبازی - مهندس منصور احمدی - دکتر نادر پرور
- ناشر: طاق بوستان
- نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶ کرمانشاه
- طراح جلد: طاهره ناصری
- صفحه آرا: فیروزه استوان
- شمارگان: ۱۰۰۰
- قطع: وزیری، ۸۸ ص
- شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۰-۴۳۴-۲
- قیمت: ۸۰۰۰ تومان

کرمانشاه: خیابان آیت اله کاشانی (مدیر اعظم) رویروی هتل بیستون

تلفن: ۰۸۳۳۷۲۹۱۷۳۲ فاکس: ۷۴۷۱۶۴۳

Gmail: Taghbostan_book@gmail.com

پیشگفتار

از دیر باز که انسان پا به عرصه وجود نهاده و زندگی بشری شکل گرفته است؛ همواره تهدیدهای مختلف را در کمین خود حس کرده و جهت مقابله و مصون سازی از این تهدیدات اقدامات و برنامه‌هایی را به فراخور شناخت و همچنین امکانات در دسترس بکار برده است.

از سوی دیگر، در ندای گذرا به تاریخ بشری، اثراتی بسیار چشمگیر از روش‌های پیشگیری و دفع غیرعاملی مشاهده می‌گردد که نشان از اهمیت و تاریخچه این استراتژی دارد. به عنوان مثال در این حوزه می‌توان به دستور پیامبر عظیم‌الشان اسلام (ص) جهت مقابله با فتنه‌ها و خندق‌ها در جنگ احزاب در اطراف شهر یثرب اشاره نمود که به سبب اثرات بلند دین‌داری، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت‌ها و ارتقاء پایداری احداث گردید. تأثیر بسزایی در پیروزی مسلمانان داشت.

با توجه به مقدمه‌ای اشاره شده و با عنایت به اهمیت موضوع بدافند غیرعامل و همچنین تهدیدات پیش روی بخش کشاورزی و منابع طبیعی در استان و لزوم استمرار و تداوم مأموریت‌ها و رسالت‌های سازمان جهاد کشاورزی، بعنوان رییس کارگروه تخصصی پ.غ.ع جهاد کشاورزی استان بر خود لازم دانستم با همکاری و تلاش بی‌وقفه‌ی معاونین، مدیران، کارشناسان سازمان و ادارات کل دامپزشکی و منابع طبیعی نسبت به تدوین و نگارش سند راهبردی تهدیدات زیستی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی اقدام لازم را معمول نمایم.

این سند در پنج فصل تدوین گردیده که پس از به تصویر کشیدن وضعیت موجود استان در بخش کشاورزی و منابع طبیعی؛ نقاط ضعف، قوت، فرصت و تهدید این بخش را بیان می‌کند. در ادامه نیز برنامه‌ها و اقدامات سازمان در حوزه پدافند غیرعامل عنوان شده است. در پایان از رهنمودهای مدیرکل محترم پدافند غیرعامل استانداری که همواره در تهیه و تنظیم این سند مثمر‌ثمر بوده است تشکر و قدردانی ویژه دارم.

از خداوند بمان سلامتی و سعادت روز افزون مسئولین و خدمتگزاران نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران را خواهانم.

سید شهبازی

رئیس سازمان و رئیس کارگروه پ.خ.ع - نهاد کشاورزی استان کرمانشاه

مقدمه

علیرغم روند صنعتی شدن و حرکت جامعه بشری به سمت عصر فراصنعتی و کاهش سهم بخش کشاورزی در اقتصادهای توسعه یافته و در حال توسعه، همچنان تأمین غذا و تولید محصولات کشاورزی، نقش حیاتی و اساسی در موفقیت و کیفیت زندگی مردم کشورها بازی می کند. اهمیت این موضوع تا آنجاست که امنیت ملی کشورها مستقیماً به تأمین امنیت غذایی وابستگی دارد.

کشور عزیز ما ایران نیز از این مسئله مستثنی نبوده و همچون سایر کشورها؛ بخش کشاورزی آن به عنوان یک بخش مهم از جنبه اقتصادی، اشتغال، توسعه و ترویج روستایی و در نهایت تأمین امنیت غذایی محسوب می شود.

تحقق این موضوع، نیازمند برنامه ریزی، استفاده بهینه از امکانات، دانش و تجهیزات موجود و همچنین مدیریت استراتژیک بخش کشاورزی در حوزه های دامی، نباتی و منابع طبیعی است. بنابراین انتخاب یک استراتژی مناسب و دارای بر مبنای آنالیز وضعیت موجود و استفاده برنامه های ارائه شده از قبیل توجه ویژه به سد چاه ها از ۱۴۰۴ می تواند در رسیدن به وضعیت مطلوب بسیار مفید و کارساز باشد.

از نگاهی دیگر برای استمرار مأموریت ها و خدمات سازمان جهاد کشاورزی و ادارات تابعه، به منظور دستیابی به ایجاد امنیت کشاورزی و حفظ منابع طبیعی و منابع پایه کشاورزی همچون گذشته تهدیداتی عمدی یا غیر عمدی مانع از روند موفقیت آمیز آنها شده و بستر این امنیت را به مخاطره می اندازد، که بایستی تدابیر و اقدامات (غیرمسلحانه ای) که موجب افزایش بازدارندگی، کاهش آسیب پذیری، تداوم فعالیت ها، ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل این تهدیدات و اقدامات شود (چه نظامی و چه سایر حملات) صورت گیرد.

شناسایی و تعریف درستی از این تهدیدات می‌تواند بعنوان اولین گام این بررسی مطرح گردد. شاید به جرات بتوان یاد کرد که تهدیدات زیستی کامل‌ترین مفهوم برای بیان این تهدیدات و موانع باشد که در حوزه‌های انسان، دام، نباتات، آب، محیط زیست، منابع طبیعی و غذا و دارو نمود پیدا کرده و هریک تعریف مخصوص به خود را می‌طلبند.

تهدیدات زیستی بخش کشاورزی در حوزه دام، نباتات و منابع طبیعی (یا آگروتروریسم مستقیم) تهدیدی است که:

یا مستقیماً موجب تخریب یا آلوده سازی، آسیب‌رسانی یا صدمه زدن به یک محصول، دام، کالای کشاورزی خام، تولید غذایی، فارم یا تجهیزات آن، مواد و یا هر دارایی مرتبط با کشاورزی، و یا شخصی در فعالیت کشاورزی مشغول است می‌شود و یا به هر شکلی از عمل فوق حمایت مالی نموده را در جهت انجام آن تلاش دارد.
نمودار زیر دامنه و گستره آگروتروریسم را نشان می‌دهد:

اهداف تهدیدات زیستی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی و شایع آنها

- از بین بردن یا ایجاد خطر برای سلامت عمومی
- از بین بردن یا ایجاد خطر برای امنیت غذایی
- التهاب و اضطراب اجتماعی، روانی
- بحران اقتصادی (بازرگانی و اعتباری)
- نارضایتی و ناآرامی اجتماعی
- تاثیر روی سیاست دولتی با ترساندن و یا ناچار کردن او
- سرنگونی یا تغییر آرام حکومت در یک کشور

دلایل اهمیت تهدیدات زیستی در بخش کشاورزی و منابع طبیعی

- آسان بودن گسترش و پراکنده کردن عوامل بیماری‌زا
 - اندمیک بودن بیماری‌ها در برخی نقاط
 - دسترسی و جداسازی عوامل بیماری‌زا از ساده‌ترین راه (خاک)
 - در دسترس بودن فارم‌ها
 - پایین بودن امنیت مزارع و فارم‌ها
 - نزدیک بودن فارم‌ها به یکدیگر و انتشار آسان بیماری
 - بیماران‌های مشترک انسان و دام (آنفلوآنزا)
 - کم هزینه بودن
 - تولید ساده
 - مخفی کردن آسان
 - وسعت عمل
 - عدم شناسایی در جنگ سرد
 - محافظت از خود (دوره کمون مناسب)
 - فرصت کافی برای فرار (دوره کمون مناسب)
 - اثر روانی مهیب (اضطراب و نگرانی) روی عموم
 - توجه ویژه رسانه‌ها
- با توجه به آنچه در بالا اشاره گردید سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه به عنوان رییس کارگروه تخصصی پدافند غیرعامل؛ بر آن شده که سند راهبردی پدافند زیستی در حوزه دامی، نباتی و منابع طبیعی را در سه فصل زیر تدوین نماید شامل
- فصل اول: خلاصه وضعیت بخش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه
- فصل دوم: شناسایی نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدیدات بخش کشاورزی و منابع طبیعی استان کرمانشاه
- فصل سوم: اقدامات و برنامه‌های پنج ساله سازمان جهاد کشاورزی استان کرمانشاه در حوزه پدافند غیرعامل